

99. Raamattuluento: Kaidalla tiellä

Alkurukous:

Herra, sinun nimessä kaikki on mahdollista. Sinun nimessä tahdon tässäkin puhua. Ja lukijat ja kuulijat tulevat siunatuiksi. Amen!

Aluksi

Tällä luennolla puhumme ensiksi erilaisista ihmisistä ahtaalla portilla ja sitten heistä sen jälkeenkin. Kaidallakin tiellä, ahtaan portin jälkeen, on monenlaisia joukkoja. On niitä jotka ovat tulleet tielle ohi ahtaan portin. He ovat varkaita ja ryöväreitä. He ovat väriä paimenia.

Puhumme ensiksi ahtaan portin edustan kahdesta joukosta. Ensiksi on joukko joka on jäänyt portin edustalle. Heillä on ainakin yksi yhteinen piirre; he eivät ole kerta kaikkiaan osanneet mennä läpi ahtaasta portista kaidalle tielle. Miksi kaikki eivät voi mennä sisälle? Jeesus opettaa: ”*Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on avara ja tie lavea, joka vie kadotukseen, ja monta on, jotka siitä sisälle menevät; mutta se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät.*

Väärät profeetat

Kavahtakaa väriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia. Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita?” (Matt. 7:13–16).

Saarnaaja Aku Rätty on sanonut tästä jotenkin näin: ”He seisovat siinä portin edessä ja muksauttelevat kivillä niitä jotka menevät portista sisälle. Kuitenkin Saulus Tarsolaisenkin oli mentävä portista sisälle, kun muita vaihtoehtoja ei enää ollut. Jeesus Kristus oli hänet perusteellisesti nöyryyttänyt. ”Saul, Saul, miksi vainoat minua?” Nyt, täysin sokeana, Saulus oli oppinut ensikerran elämässään rukoilemaan oikein (Ap. t. 9:4). Mutta nämä muut eivät olleet löytäneet porttia, koska heidän sydämensä ei ollut nöyrytynyt parannukseen. Sydämensä murtumattomuus ja kovuus esti heitä menemästä sisälle ahtaasta portista. Siksi he heittelevät kivillä niitä, jotka olivat luopuneet kaikesta muusta ja olivat pakotettuja menemään portista sisälle. Kaikki vippaskonstit oli käytetty loppuun. Särjetyt ja nöyrät sydämet löytävät ahtaan portin...”

Lainaus vanhasta virrestä:

”Ei itsehurskas murru tässä, hän vaikka kuulee äänesi.
Vain sydämessä särkyvässä osoitat, Herra, voimasi.
Tuot sinne kalliin sovinnon. Se rauhan saa, ken nöyrä on.”
(SV 43:3)

Saattojoukko

Kun Herra antaa kansalleen virvoituksen aikoja, ihmiset jakaantuvat aina kahteen joukkoon, näin kerroimme. On ensinnäkin aitoja, hengeltään uudistuneita Jumalan lapsia. He ovat ottaneet vastaan iankaikkisen elämän kutsun. He ovat kilvoitelleet sisälle portista kaidalle tielle. Mutta sitten on myös niitä, jotka jäävät entiseen tilaansa. He ovat kuitenkin mukana kuin näön vuoksi. ”Näön vuoksi niin kuin meidän Jussi kirkossa”, totesi eräs nainen. Miksi Jussi oli kuin näön vuoksi kirkossa? Nainen tiesi: ”Tässä pitäjässä on vain kaksi suurta persoonaa, meidän Jussi ja Jumala.” Siksi kai Jussi oli kirkossa, eli vertaisensa seurassa. Aina on ollut näin. On liian suurikokoisia ihmisiä mennäkseen ahtaasta portista sisälle. Kamelin on helpompi mennä neulansilmästä läpi, kuin noiden suuriluontoisten ihmisten ja hengellisesti kovin rikkaiden sielujen (Matt. 19:24).

Kun suuri herätysaalto kosketti Suomea 1800-luvulla, tämä kaikki näkyi selvästi. Tuolloinkin oli joukko, joka oli lähtenyt Hengen tulen uudistamina seuraamaan Jeesusta Kristusta. Sitten oli se toinen joukko joka oli tullut mukaan vain kuin näön vuoksi. Nämä jälkimmäiset ihmiset olivat jotenkin vain viehättyneet aitojen uskovien seurasta, mutta olivat itse hengeltään uudistumattomia. Juuri heitä syntyneessä herännäisliikkeessä sanottiin saattojoukoksi. He olivat aivan kuin saattelemassa aidot Jumalan lapset taivaaseen, mutta olivat itse jättäytyneet pelastumattomien joukkoon. Näin he hukkasivat iankaikkisen elämänsä. Itse he eivät olleet tätä sokeudessaan tajunneet. Jokin heissä oli jäänyt murtumatta. Hengen ihmiset tunnistivat heidän keskellään tuoksi joukoksi.

Kun näin puhutaan armosta ja uskosta osattomista ihmisistä, näiden saattojoukkojen edustajat, luonnolliset, ehkä jonkin verran uskonnolliset ihmiset kauhistuvat. He eivät voi mitenkään käsittää, että tällaista jakoa voidaan tehdä. ”Pöyristyttävää ylpeyttä”, he sanovat. Heillä ei ole mahdollisuutta koetella henkiä, johon Jumalan sana kehottaa. Heillä ei itsellään ole Totuuden Henkeä. Kuitenkin näitä saattojoukon ihmisiä on aina ja kaikkialla myös nykyisenä aikana. He ovat uskonnollisia, mutta vailla Pyhää Henkeä, ilman uudestisyntymistä ja ilman aitoa uskoa.

Me elämme nyt juuri erityistä, mutta outoa uskonnollisuuden aikaa. Elämä vanhoista herätysliikkeistä on lähes kokonaan hävinnyt, tai se hiipuu koko ajan pois. Vain moninaisia ihmisten perinnäissääntöjä on jäänyt jäljelle. Kun Hengen tuli on sammunut, he ovat korvanneet sen omalla tulellaan. He vievät nyt Herran alttarille vierasta tulta (3. Moos. 10:1). Heistä on tullut samalla kaiken oikean hengen vastustajia.

Tässä ajassa saa vielä jonkin verran uskontoa harrastaa. Mutta tunnustuksellista, aitoa Kristus-uskoa ei saisi tuoda julki, sillä johan sen nykyinen laintulkintakin kieltää. Kun Hengen tuli on pääosin sammunut, tilalle ovat tulleet monet tempuat ja konstit. Niillä koetetaan saada kirkkoon edes kourallinen ihmisiä. Mutta kun sitten joku sielu kertoo tullessaan uskoon, moitteet vanhoissa kristillisyyden muodoissa alkavat. Vihaa se usein tietää. Martti Luther tunsikin nämä kuolleet seurakuntaihmiset. Hän sanoi että aito uskova on usein seurakunnissakin outo lintu. Hän ei kuulu pääjoukkoon. Hän ei kuulu valtavirtaan. Hän saa osakseen paljon torjuntaa. Hänessä on jokin outo henki. Myös omakohtainen kokemukseni on, mitä on olla ”outo lintu”.

Nykyisin esiintyy kristillisyyden kentässä myös monenlaisia ja erityisiä oppiliikkeitä. Oikea oppi on heille kaiken ydin. ”Oikealla opilla pääsee taivaaseen.” Kuitenkin koko ajan toteutuvat Jeesuksen sanat: ” *Te kuljette eksesissä, koska ette tunne pyhiä kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa* ” (Matt. 22:29). Henki siis puuttuu. Voima puuttuu. Kirjain on tullut tilalle. Siitä apostoli Paavali kirjoittaa: ”... hän on myös tehnyt meidät kykeneviksi palvelemaan uutta liittoa, jota ei hallitse kirjain vaan Henki. Kirjain näet tuo kuoleman, mutta Henki tekee eläväksi.” (2. Kor. 3:6). Pelkkä opilla keikarointi ei anna elämää. Sen sijaan Jumalan voima on Kristus. Hän on samalla meidän elämämme. Sana rististä on Jumalan voima. Pyhä Henki on Jumalan voima. Evankeliumi on Jumalan voima. Aidossa uskossa on Jumalan ylösnousemusvoima. Nekään eivät itsessään pelasta, ellei niitä ole uskossa otettu vastaan. Ja ah, juuri se on niin vaikeaa.

Paraskaan teologinen ja inhimillinen viisaus ilman uskoa ja uudestisyntymistä on pelkkää pimeyttä. Se on järjenpäätelmien viisautta. Vanha Luterilaisen kirkon tunnustus on: ”Yksin uskosta, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden.” Siinä on kaikki tarpeellinen sanottu. Mutta kauan sitten se on muutettu uuteen muotoon. Luonnolliset opettajat, jotka eivät tunne elävää uskoa opettavat nyt: ”Yk-

sin kasteesta, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden.” Usein nämä luonnolliset opettajat aloittavat kirkoissa synnintunnustuksen sanoilla jotenkin näin: ”Jumalan lapsiksi kastettuina meillä on nyt täysi oikeus tulla...” Mutta mitään tällaista ei Sana opeta. Mutta näin se sanoo: ”*Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo.*” (Room. 5;1,2).

Ja: ”*Hänessä on teihinkin, sitten kuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti, sen, joka on meidän perintömme vakuutena, hänen omaisuutensa lunastamiseksi - hänen kirkkautensa kiitokseksi.*” (Ef. 1:13,14).

Ja: ”*Ja tehkää tämä, koska tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme.*” (Room. 13:11).

Ja vielä: ”*Mutta ilman uskoa on mahdoton olla otollinen; sillä sen, joka Jumalan tykö tulee, täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.*” (Hepr. 11:6).

Jeesus sanoo: ”*Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainokaisen Pojan nimeen*” (Joh. 3:18).

Lähetyskäskyssään hän opettaa: ”*Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.*” (Mark. 16:16). Kastettu voi olla yhä uskosta osaton. Sitä Jeesus tässä opettaa.

Ja: ”*Kuitenkin synagogan esimies Crispus tuli uskoon, ja myös koko hänen perhekuntansa uskoi Herraan. Monet muutkin korinttilaiset, jotka kuuntelivat Paavalia, tulivat uskoon, ja heidät kastettiin.*” (Ap. t. 18:8).

Vielä yksi lainaus: ”*Olinpa siis minä tai olivatpa he: näin me saarnaamme, ja näin te olette uskoon tulleet*” (1. Kor. 15:11).

Näitä uskoon liittyviä raamatunkohtia voisi poimia koko luennon täyteen. Jos siis joku väittää, että kaikki kastetut ovat tulleet pelkällä kastetoimituksella uskoon, on väärä profeetta ja harhaopettaja. Hän on varas ja ryöväri. Hän valehtelee. Puolitotuus on emävale. Sama koskee Herran Pyhän Ehtoollisen viettoa. Eivät kaikki ehtoollisen viettäjätkään tule pelkässä ehtoollistoimituksessa Jumalan lapsiksi. Kuitenkin väärän kasteopin ja ehtoollisen oppikirjoja on maailma pullollaan. Kun on sitten pakko todeta että uskoonkin tullaan, he selittävät uskoontulon tarkoittavan sitä, että uskoon tullut ymmärtää nyt tullessa jo kasteessa uskoon. Tai että uskoontulo on vain paluuta kasteeseen. Eräs pappi selitti että olemme syntyneet pakanoina, mutta kasteessa meistä tuli kristittyjä. Joku on selittänyt että kun kastettava lapsi kuulee luetun evankeliuminkohdan, hän siinä tulee aina uskoon. Monet opit ovat enemmän noituutta kuin aitoa kristillistä oppia. Mielettömiä sepustuksia siis kuulee heidän suustaan.

Mitä sitten Luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat sanoo tästä asiasta. Mitä se sanoo näistä eksyttävän hengen opettajista?

Lainaus:

”Augsburgin tunnustuksen puolustuksessa todetaan tästä asiasta seuraavasti (XIII uskonkohta. SAKRAMENTTIEN LUKU JA KÄYTTÖ):

”Tärkeämpää on ymmärtää, millä tavoin sakramenteja on käytettävä. Tässä kohden me tuomitsemme skolastisten opettajien koko joukon, he kun selittävät, että sakramentit tuottavat armon sille, joka ei pane vastaan, pelkästään sen nojalla, että ne toimitetaan, ilman niiden hyväksikäyttäjän oikeaa mielentilaa. On kerta kaikkiaan juutalainen ajatus, että meidät vanhurskautetaan ulkonaisen jumalanpalvelustoimituksen voimasta ilman sydämen oikeaa mielentilaa, nimittäin uskoa. Silti tätä jumalatonta ja turmiollista käsitystä opetetaan kaikella arvovallalla koko paavikunnassa [myös luterikunnassa]. Paavali torjuu tämän ja opettaa, ettei Aabrahamia vanhurskautettu ympärileikkauksella vaan että ympärileikkaus oli uskon harjoittamiseksi annettu merkki. Samoin mekin opetamme, että sakramenttien oikeaan käyttöön kuuluu lisäksi usko niihin liittyviin lupauksiin; usko ottaa vastaan sen, mitä on luvattu ja mitä juuri sakramentissa tarjotaan. Tämä ajatustapa on selkeä ja täysin varma. Lupauksesta ei ole mitään hyötyä, jollei sitä oteta vastaan uskolla. Sakramentit taas ovat lupausten merkkejä. Niitä hyväksi käytettäessä täytyy siis myös uskon olla mukana sillä tavoin, että jos joku nauttii Herran ehtoollista, hän nauttii sitä uskossa. Koska se on Kristuksen selkeiden sanojen mukaan uuden liiton sakramentti, tulee ehtoollisen nauttijan olla varma siitä, että hänelle annetaan lahjaksi se, mitä uudessa liitossa on luvattu, nimittäin syntien anteeksiantamus. Tämän hän ottakoon uskossa vastaan, rohkais-

koon arkaa omaatuntoaan ja olkoon selvillä siitä, etteivät nämä todisteet petä, vaan ovat yhtä varmoja kuin jos Jumala uuden ihmeen tehden taivaasta käsin lupaisi tahtovansa antaa anteeksi. Mutta mitä hyötyä olisi ihmeistä ja lupauksista sille, joka ei usko? Me puhumme tässä omakohtaisesta uskosta, joka uskoo ihmistä itseään koskevaan lupaukseen. Emme siis puhu siitä, että joku vain yleisesti uskoo Jumalan olemassaoloon, vaan siitä uskosta, joka uskoo, että syntien anteeksiantamus on hänelle tarjolla. Tästä sakramentin käytöstä saavat lohdutusta hurskaat ja arat sielut.

On sanoin kuvaamatonta, kuinka paljon ja monenlaista väärinkäyttöä kirkossa on synnyttänyt tuo vimmatu käsitys sakramentin tehosta pelkästään ulkonaisen toimittamisen nojalla, ilman hyväksikäyttäjän oikeaa mielentilaa.”

Koko arvovalloillaan Luterilaisen kirkon monet opettajat opettavat yhä, että kastettuina olemme tulleet Jumalan lapsiksi. Usein vedotaan Lutherin sanaan Vähäkatekismuksessa: ”Olen kastettu, olen pelastuva”. Tämä virke on kuitenkin Lutherilla katolisen kirkon peruja. Nuori Luther opetti näin. Mutta kun hänelle selvisi apostoli Paavalilta oppi Jumalan vanhurskaudesta, eli avautui uskonvanhurskauden salaisuus, edelliset harhat saivat mennä. Hän häpesi vanhoja opetuksiaan. Mutta tällöin avautui hänelle – sanojensa mukaan – Paratiisi. Ei Herran asettamassa kasteessa mitään vikaa ole. Sillä on oma paikkansa pelastumisessamme. Kastehan on kuolemista, mutta usko on ylösnouseminen kuolleista. Mutta ilman uskoa on mahdotonta olla Jumalalle otollinen. Myöhemmin Luther opetti että pelastukseen kuuluu aina välttämättä kaste ja usko. Mutta kaste ei ole aina välttämätön (muun muassa ristin ryöväri)!

Kasteen ja uskon järjestyksellä ei tietenkään ole väliä. Kastekäskyssään Jeesus käänsä kuitenkin ensin kastaa ja sitten opettaa. Usein Raamatussa evankeliumin julistus kuitenkin synnytti kuulijoissa uskon ja sen jälkeen heidät kastettiin. Mutta jos joku on jo aiemmin kastettu, ei häntä pidä uudelleen kastaa. Sellainen kaste mitätöi Kristuksen asettaman kasteen ja korvaa sen ihmisopin mukaisella kasteella. Sellainen kaste ei perustu Raamatun totuuksille, vaan ihmisten järjenpäätelmiin. Pintapuoliset raamatunselittäjät opettavat väärin monista muistakin uskontotuuksista.

Mutta kerran kaikki kastekiihkoilijat saavat heille kuuluvan palkkansa.

Puhumme seuraavassa toisesta ihmisjoukosta. Hekin ovat luonnollisia, uskosta osattomia ihmisiä. Usein he ovat olleet ja ovat kirkkomme virkapappeja. He ovat Aabelin surmaajia, eli Kainilaisia veljiä.

Kainilaiset veljet

Kirjassani HERRAN TULET kerrotaan muun muassa eräästä virkapapista (valitettavasti kirja on loppuunmyyty ja nyt uusi kustantajakin pitäisi löytää). Seuraavassa on linaus kirjastani. Osa lainauksistani on vastaavasti otettu Juhani Ahon kirjasta LASTUJA, kohdasta Heränneitä.

Tässä on kyseessä tapahtuma jossakin Savon seurakunnassa. Sinne oli tullut herätys ja sen myötä uusi herätysliike.

Tuon uuden liikkeen ihmiset olivat alkaneet nimittää itseään Heränneiksi. Jotain aivan uutta oli Herran Henki aloittanut. Mutta seurakunnan kovin tuhtunut kappalainen oli noussut jyrkkään vastarintaan tätä uutta ilmiötä kohtaan. Näin tapahtuu liian usein nykyaikanakin. Vanhan viinin juojat eivät siedä uutta viiniä. ” *Eikä nuorta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät.* ” (Matt. 9:17).

Kyseinen kappalainen piti tätä uutta viiniä vaarallisena ja harhaoppisena.

Lainaus:

”Tänään, kesäisenä sunnuntaina, oli kirkossa meneillään jumalanpalvelus. Sitä juhlistamaan oli tuotu myös pieni vauva pyhälle kasteelle. Jopa joitakin syrjäperän aikuisiakin oli tullut kasteen sakramentin osallisuutta saamaan, kun se oli jäänyt erinäisten syiden takia tähän päivään mennessä saamatta. Kansaa oli tällä kertaa paikalla runsaasti. Sitä oli koolla erityisesti sen vuoksi, että arveltiin papin tälläkin kertaa hyökkäävän paikallista uutta lahkoo ja siihen kuuluvia ihmisiä vastaan. Näitä uuden uskonnon ihmisiä oli näet ilmaantunut myös tähän seurakuntaan sen hurskasta rauhaa häiritsemään. Tännekin

olivat änkeytyneet! Heitä oli kohta jo kaikkialla! Näistä uusimman uskon ihmisistä sanottiin muun muassa, että he vaikuttavat jotenkin surumielisiltä ja ankeilta ja käyttävät asuinaan hyvin synkkää vaatetusta. Kerrottiinpa heidän vaativan ihmisiä luopumaan jopa kokonaan syntisestä elämästään ja muuttumaan aivan pyhiksi ja puhtaiksi. Heidän kuultiin valittavan seurakunnan suruttomuutta, ja he kuuluivat arvostelleen jopa pappia, vaikka kyllä kai sentään kouluja käynyt mies paremmin tunsi Jumalan sanaa ja kristillistä oppia kuin nämä maataiset uneksijat. Joku oli kuullut heidän seuroissaan arvostelleen, että jopa kappalainen oli samaa suruttomien joukkoa kuin muutkin seurakuntalaiset ja että hänellä oli myös muiden lailla pelkkä pääntieto-oppi. Olivat riettaat vielä nimittäneet häntä kuolleeksi kuin pölkky. Tällaista kerrottiin. Nyt olisi vastapuheen vuoro. Nyt kuultaisiin kappalaisen vastapuhetta. Se tulisi todella oikeaan aikaan. Asiat saatettaisiin oikeaan järjestykseen. Saisivat samalla lahkolaisetkin oikein isän kädestä. Näin uskottiin...

Tilanne tiivistyi yhä, kun huomattiin että herännäisopettaja, Poikolainen, istui myös kirkossa.

Kun jumalanpalveluksessa oli ehditty saarnavirren loppuun, kansa valmistautui varsinaisesti itse sanan kuuloon. Saarnastuolista alkoikin kaikua kiivas saarna:

”...Olemme saaneet myös tänään tuoda monta sielua Herramme asettamalle kasteelle. Siinä heidät tehtiin Jumalan lapsiksi, niin kuin meidät muutkin Herraamme kastetut jo aiemmin tehtiin. Tässä pyhässä toimituksessahan meistäkin tuli tosiuskovaisia, ja siinä tuli myös meille pelastus niin kuin tohtori ja oppi-isä Luther on sanonut: ’Olen kastettu, olen pelastuva.’

Nyt on kuitenkin paikkakunnallemme tullut harhaoppisia haaveilijoita, jotka luulevat oman vaivaisen uskonsa olevan suuremman kuin Herramme asettaman pyhän sakramentin. He luulevat luuloparannuksensa ja vähäpätöisen uskonsa antavan heille paremman pelastuksen kuin meille muille taivaan kansalaisille. Samalla he asettavat kyseenalaiseksi tämän kalliin ja pyhän toimituksen. Kun meitä kirkkomme opetuksissa kehoitetaan lujasti luottamaan kasteen armoon ja siinä tapahtuneeseen uudetsyntymiseemme, nämä väittävät, että heillä on joku erityinen Kristuksen tunteminen, joka tekee heistä nöyrempiä, uskovaisempia ja uudestisyntyneempiä kuin me. Näin he väittävät ja halveksivat meidän uskoamme, joka perustuu kasteessa saatuun armoon. Nämä julkeat tekopyhät kulkea sipsuttavat alla päin ja näyttävät surullisilta ja hurskailta. He tekevät autuuden selvästä tiestä niin kapean ja ahtaan, että arvelevat vain itse mahtuvansa sillä kulkea. Vain he arvelevat tuntevansa portin taivaan tielle, ja vain he mukamas ovat siitä sisälle käyneet. Heidän opetuksensa mukaan muut ihmiset joutuvat kadotuksen synkkään kuiluun. He, nämä lurjukset, luottavat kääntymykseensä ja parannukseensa ja luuloteltuun uskoonsa, kun pitäisi luottaa kasteessa saatuun Jumalan ennättävään armoon. Tämän vuoksi on heidät ehdottomasti lahkolaisiksi katsottava.

Älkää antako heidän viedä teitä harhaan. Asia on näet niin, ettei meidän ihmisten heikko usko riitä antamaan meille parempaa turvaa tuomiopäivänä, kuin se että saimme kasteessamme tulla vanhurskaiksi ja Jumalan lapsiksi. Meidän ei tarvinnut siinä itse päättää pelastuksen asiasta, vaan tässä pyhässä toimituksessa meidät kannettiin armoon. Meidän on lisäksi muistettava vielä se, että kaste on sama asia kuin usko. Kaikki saavat nimittäin siinä oikean uskon. Nämä puhuvat taasen jostakin muusta uskosta. He sanovat sitä joksikin ”eläväksi” uskoksi. Mutta eihän heiveröinen ihmisen usko kasteen armoon mitään lisää anna. Enemmän joudumme aina puhumaan epäuskostamme. Kuka meistä voi kerskata uskollansa? Eikö se ole aina keskeneräinen? Kuka voi sanoa jo tulleen uskossaan valmiiksi? Muistattehan, että Raamatussakin Jeesuksen luo tullut mies joutui huutamaan: ’Minä uskon. Auta minun epäuskoani.’ Eipä ollut siis häävi usko silläkään miehellä! Kun meidät on liitetty kasteen armoon ja käymme tarpeen mukaan myös ehtoollisen sakramenttia nauttimassa, niin kyllä Jumala meidät tuntee ja pelastaa. Turhaa on tähän mitään omia uskoja lisätä. Näin meidän Svebiliuksemekin opettaa katekismuksessaan, ja se on hyvä oppikirja.

Adamin perillisinä me synnymme tähän maailmaan kadotuksen lapsina ja pakanoina. Mutta kasteen sakramentissa meistä tehdään Jumalan lapsia. Pakanuus on nyt poissa. Tämä on varmaa. Vaikka me jotenkin sanoisimme uskovammekin evankeliumin ja väittäisimme olevamme näin uskovaisia, ei se ole vielä oikeaa pelastavaa uskoa, vaan me siinä korkeintaan kuin ikävöimme pelastusta. Kaste sen sijaan antaa meille omistavan uskon. Näin ovat meille monet hurskaat opettajat kirjoissaan opettaneet.

Yritin minä itsekin kerran nuoruuden innossani tehdä parannusta ja tällaista omintakeista uskon tietä lähteä kulkemaan. Useamman kerran lähdin hulluttelemaan uskon kimuranteille poluille, mutta aina oli palattava kasteen armoon, kun voimat loppuivat. Niin, että kukapa siis uskaltaa luottaa parannukseensa ja uskoonsa? Lutherkin on sanonut Katekismuksessa, ettemme me voi uskoa Jeesukseen Kristukseen, kun ei ole järkeä ja voimaa tarpeeksi. Vesiperän siitä vain saa. Niin kävi minullekin. Ei meistä ole pyhyiden teitä kulkemaan. Ja mitäpä ne meidän epämääräiset kokemuksemme jo saatuun armoon lisäisivät? Kun itse Jeesus Kristus on tehnyt meidän puolestamme parannuksen ja ratkaisun, niin kyllä se saa meille riittää...

Nämä tuhat tulimmaiseta hurmahenget väittävät myös, että tarvitaan jokin merkillinen synninsuru, että olisi oikea kristitty. Eikö kristillisyyks ole ennen kaikkea iloinen asia? Kukapa nyt sitä surisi, että pääsee kerran taivaan iloon sulhonsa tykö? Eikös juuri se ole oikeaa kristillisyyttä, että iloitaan kun voidaan? Kyllä täällä ajassa on suruja aivan tarpeeksi, ettei niitä tarvitse enää katumusharjoituksilla lisätä?

Jäädään siis vain turvallisesti ja iloisesti luottamaan armoon, vaikka ei olekaan ryhdytty kerskaamaan omista kääntymisistä, parannuksista ja uudestisyntymisistä. Meillähän on jo nämä kaikki pyhis-sä sakramenteissa. Kukapa sitä voi Jumalan edessä omilla suorituksillaan ylpeillä? Aamen!"

Sellainen oli nuoren kappalaisen kiukkuinen saarna tiivistettynä. Mutta eipä tiennyt silloin, nuori kappalainen, mikä häntä - Juhani Ahon teoksen mukaan - tuona samaisena sunnuntaina tulisi kohtamaan. En kerro siitä tapahtumasta tämän pidemmälle. Mutta tuo kiivaileva nuorimies oli myöhemmin, ja mitä ilmeisimmin, tuleva herätysjohtaja, Jonas Lagus. Hän kirjoitti myöhemmin kirjoja uskota. Eräs niistä on paljon luettu teos: Evankeliumin ääni. Huikaiseva muutos oli tapahtunut tuossa nyt luonnollisen hengen vallassa olevassa miehessä, kun Herran Tuli sai koskettaa hänen pimeää sisintään. Uusi viini oli alkanut virrata miehen sisuksissa.

Tuo lainattu saarnateksti ilmentää hyvin sitä vastahenkeä, joka kääntymättömillä paimenilla on ollut aina Herran antamaa tulta kohtaan. He ovat niitä kainilaisia veljiä. Mikään ei ole muuttunut ajan saatossa.

Tällainen sankari kävi täällä Sievissäkin uskoontuloni alkuaikoina. Viha oli hänelläkin käsittämätön. Hänelle oli kai selitetty että olisin ehkä liittynyt johonkin uuskarismaattiseen liikehdintään. Sitä tämä syntynyt sotku oli. Näin ainakin arveltiin. No en ollut liittynyt. Pappi selitti saarnassaan, minua loukatukseen, että jos on ihmisellä vaikkapa päänsärkyä, ei siihen kannata Jeesusta sotkea. Pari aspiriini-tablettia ja homma hoituu sillä paljon varmemmin. Myöhemmin minun luultiin liittyneen lestadiolaisuuteen, kun puhuin seurapuheissani Jeesuksen veren voimasta. No en ollut liittynyt heihinkään. Sitten toivottiin hartaasti että liittyisin Kansanlähetykseen. Ymmärsin, että tällä tavoin minut saatettiin pois päiväjärjestyksestä seurakuntaa ja Herännäisyyttä ahdistamasta. No en ollut liittynyt. Olin vain ihan muuten uskossa. Suurin ongelma tuli sitten kun vanhat herännäisihmiset pyysivät minua opettajakseen. Miksi pyysivät? "Kun meitä ei kukaan opeta. Ja me ollaan huomattu että sinä olet tullut uskohon. Alas opettahan ny meitä", näin sanoivat. Joku vielä lisäsi: "Me ajateltiinkin ennen että tulis ensin uskoon ja puhuis sitten." Ja yhtäkkiä minulla oli Raamattupiiri, jossa oli kymmeniä janoisia sieluja hoidettavana. Sen ymmärtää, ettei sellaista hyvällä katsottu. Ja mitä ilmeisimmin aivan varmastihan minä väärin opetin. Yhtäkkiä minulla oli paljon ystäviä, mutta vielä enemmän vihollisia.

Viha oli kovaa. Aabel sai koviakin iskuja. Eräs herännäismies tuli kotiini ja riehui kuin löyhäpäinen. Viha liekehti silmistä. Kuuntelin aikani ja sanoin, että tavataan Ylivieskan käräjillä. "Ja miksi?" hän hieman epäillen kysyi. "No, kun tässä oli kyse kotirauhan rikkomisesta. Siitä saattaa saada pari-kin vuotta linnaa", ehdotin. Hän lähti. Muutaman tunnin päästä hän soitti. En ollut kotona. Vaimo oli puhelimesta. Hän pyyteli, että voitaisiinko sovitella jotenkin. Laura-vaimo oli sanonut: "Ei se Veli nyt niin pöllö ole, vaikka onkin uskovainen, että käräjille haastaisi vanhan ystävänsä. Alkaisiko hän käräjöidä, jos häntä Kristuksen tähden solvataan? Ei nyt sentään." Vihan vallassa olleesta miehestä oli tullut kuitenkin edes hieman lauhkeampi. Hän oli tärkeällä paikalla oleva mies. Hän alkoi ymmärtää, että nyt oli kehkeytymässä liian suuri juttu hallittavaksi.

Mutta opettaa en enää saanut heidän seuroissaan. Ja syy? No se oli syy, että ”Älköön hän olko äsken kääntynyt, ettei hän paisuisi ja joutuisi perkeleen tuomion alaiseksi” (1. Tim. 3:6). Kiitollinen oikeastaan olin, koska olihan nyt myönnetty, että olin todella kääntynyt. Mutta kauan se kestää, että kääntynyt voi opettaa joissain uskontoyhteisöissä. Puhua toki olisin saanut aiemminkin, mutta en missään tapauksessa opettaa! Se oli ehto. Totta, opettaminen on aina vaarallista! Kerroin että en ole kiinnostunut pelkistä seurapuheista ilman opettamista. Kummallista, että vielä kääntymätön saa puhua vapaasti ja jopa kiitellään. Mutta vasta kääntynyt ei enää voi. Noita ihmisiä on sanottu, täydellä syyllä, kainilaisiksi veljiksi.

On veisattu:

Ei kukaan saata vaeltaa rauhassa kaitaa tietä.
 Ei aikaa tyyntä leppoisaan hän häiriöttä vietä.
 Kain iskee yhä vihassaan ja Aabel yhä surmataaan.
 Ei vaino ole uutta.

Sauluskin, kirjanoppinut, hengessään sokeana
 Jeesusta vastaan taistellut vihansa vimmaamana.
 Vangitsi Herran seuraajat, surmaankin syöksi muutamat
 Voi mielen kataluutta! (SV 143: 3 ja 4)

”Sillä tämä on se sanoma, jonka te olette alusta asti kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toisiamme eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli pahasta ja tappoi veljensä. Ja minkä tähden hän tappoi hänet? Sen tähden, että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat.” (1. Joh. 3:11,12).

Kaksi henkeä, kaksi uskonmuotoa, kaksi joukkoa, kaksi erilaista viinileiliä, ne eivät sovi yhteen. Ihmisviisauteen ja perinnäissääntöihin takertunut vanha uskonnollisuus ja Hengen tulesta syttynyt ja syntynyt uusi elämä eivät sovi yhteen vaikka niitä kuinka sovittelisi. Ei se ole mahdollista, jos halutaan totuudessa pysyä. Ihmisviisaus ja Jumalan hulluus eivät sovi yhteen. Saattojoukko ynnä Kainin joukko ja vastaavasti toisaalta Aabelin ystävät, eivät voi, eivätkä saa sulautua yhteen. Heidän välillään on liian suuri juopa. Juopa on Kainin, eli luonnollisen ihmisen, Aabel-viha. Jos ne liitetään yhteen, Kristus on turhaan kuollut ja myös Herra antama Pyhän Hengen tuli olisi turhaan syttynyt.

”Jumala on kyllä osoittanut viisautensa, mutta kun maailma ei omassa viisauudessaan oppinut tuntemaan Jumalaa, Jumala katsoi hyväksi julistaa hulluutta ja näin pelastaa ne, jotka uskovat.” (1. Kor. 1:21).

Emme saa siis rakentaa enää vanhalle viinille, eikä isien perinnäissäännöille vaan yksin Kristuksen täytetyn työn varaan.

”Tiedättehän, ettei teitä ole lunastettu isiltä perimästäne tyhjämpäiväisestä elämästä millään katoavalla tavaralla, hopealla tai kullalla, vaan Kristuksen, tuon virheettömän ja tahrattoman karitsan, kallilla verellä.” (1. Piet. 1:19,19).

Armonvargaat

Puhutaan vielä lyhyesti eräästä muusta joukosta. Tuo joukko uhkaa meitä myös ahtaan portin jälkeisellä tiellä. He tuovat sinne mukanaan muun muassa lain hengen. Tuo henki tulee helposti uudelle ja elävällekin tielle. Se vie elämästä pelastuksen riemun. Lainomaisuus tekee kaikenlaisiksi noista ihmisistä näyttelijöitä. He edustavat aina jonkinlaista näytelmäkerhoa. He ovat erään nimityksen mukaan keramiikkauskovaisia. Heidän sisimpänsä on täynnä kuolleitten luita, mutta pinnaltaan he ovat kovin koreita. Keramiikkakerhoissaan he kiillottavat yhä lisää tuota upeaa pintaansa (Matt. 23:27). Laki on tehnyt heistä keramiikkakovia. Karta heitä. Huomaa, jos annamme toisten ihmisten hallita omaatuntoamme, armontie saatetaan kovin helposti menettää. Älköön siis kukaan kadottako pelastustaan lain kirouksen alle jos on tielle jo tultu. Liian moni on uupunut taipaleelle noiden laki-ihmisten sälyttäminen kuormien alle. Itse he eivät sormellakaan auta niitä kantamaan. Laki voi ujuttautua salaa sisälle aivan kuin takaovesta, armonvarkaiden tullessa nyt sitä kautta kyläilemään. Lain pääovi kyllä suljet-

tiin uskoon tullessa, mutta nyt tuo kolkko laki tuli sisälle takapihan kautta. Nämä lakivieraat ovat kolkonjulia susia. He ovat armonvarkaita.

Myös alkuajan herännäisyyteen alkoi pian tulla mukaan lainomaisuutta. Punainen väri vaatteissa, tai ikkunaverhoissa, oli syntiä. Itse asiassa ne verhotkin olivat syntiä. Körttipuku oli ainoa ja ehdoton edellytys, jotta halusi käydä kunnan heränneestä. Tukan oikea leikkaus oli yhtä tärkeää. Jakauksen tuli olla keskellä päätä. Miesten käyttämät kalossitkin katsottiin joskus liian maailmallisiksi. Monia muitakin ihmissääntöjä ilmaantui riesaksi. Kakluuniuunitkin piti eräänä talvena hävittää. Herännäisliikkeestä tuli pahastikin lainomainen liike.

Aito parannus on aina vaikeaa. On sanottu: Suruttoman ihmisen on vaikeaa tehdä parannus, vielä vaikeampaa se on uudelleen nukahtaneelle heränneelle.

Minä synnyin maailmaan tuona aikana ja elin siinä tietenkin ajallaan mukana. Vei kauan aikaa parantua noista sairauksista. Tuon ajan vaivaisukkojen seuraan en enää kaipaile.

Kun raskaaseen lainomaisuuteen ajallaan väsyttiin, ihmiset maallistuivat jo seuraavan sukupolven aikana. *"Niin Egyptiin tuli uusi kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt"* (2. Moos. 1:8; Ap. t. 7:18).

Sama tauti kalvaa jo uudemmissakin hengenliikkeissä. Tuolloin laki vie voiton ja liha korvaa Hengen. Niinpä nykyisin voidaan pitää jo pahanakin syntinä, jos uskova ottaa vaikkapa akupunktiohoitoa, tai käyttää uusinta raamatunkäännöstä! Akupunktioneuloistahan voi tarttua jokin itämainen uskonto ja uusin raamatunkäännös ei ole käännös, vaan -väännös. Myönnetään joskus, että uudempi käännös on selkeämpi ja ymmärrettävämpi, mutta eihän siitä mitään hyötyä ole, jos Raamatun sana ymmärretään nyt täysin väärin! Kuitenkin: *"Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään; vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, sille se on epäpyhää."* (Room. 14:14). *"Vapauteen Kristus meidät vapautti. Pysykää siis lujina älkääkään alistuko uudelleen orjuuden ikeeseen."* (Gal. 5:1). *"Älkää antako monenlaisten ja vieraiden oppien itseänne vietellä..."* (Hepr. 13:9). Älkööt siis kukaan vallitko, tai hallitko teitä omilla mielipiteillään. Raamattu on ylin ohjenuora. Silti moni maksaa yhä kymmenyksetkin yhteisölleen tai yksityiselle opettajalleen - ihmisten vaatimuksista - vaikka se vaatimus koski vain vanhan liiton aikaa (Mal. 3:10. Nuo vaatijat eivät kerro että elämme jo uutta liittoa. Niinpä kaikki kymmenyksetkin maksoi Kristus puolestamme ristillä. Hän täytti koko lain. Uusi testamentti ei siis enää kehota kymmenysten maksamiseen. Se kehoitus on täysin mahdoton ajatus armoliitossa. Hyvää saa toki tehdä ja ilomielin, jos siihen on varaa (Hepr. 13:16). Ei tarvitse antaa siitä mitä ei ole, vaan siitä, mitä on! Mikään ulkopuolinen taho ei saa viedä omantunton rauhaa ja pelastustamme. Pelastus tulee yksin armosta. On siis syytä olla tarkkaavainen, ettei kukaan vie meiltä kruunuamme. Lain kirous sen helposti vie. Sillä jos lähdetään lain tielle, on laki pidettävä kokonaan. Laki ei salli ainoatakaan erehdystä. *"Sillä kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä kirjoitettu on: "Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee."* (Gal. 3:10; 5. Moos. 27:26).

"Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siinä on vapaus" (2. Kor. 3:17). *"Kaikki on minulle luvallista" - mutta kaikki ei ole hyödyksi. "Kaikki on minulle luvallista" - mutta en saa antaa minkään hallita itseäni."* (1. Kor. 6:12). Älkää olko kenenkään orjia. Ei laki, vaan armo ja usko.

Ainoa pidettävä käskykokoelma on Jumalan kymmenen käskyä. Niihin sisältyy myös kaikki Jeesuksen käskyt. Ne ovat samalla elämän laki kaikille ajoille. *"Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon."* (Ilm. 14:12; 12:17).

Jeesuksessa Kristuksessa: Amen!